

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 21, 2019 • Vol. CX NR. 137

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-20-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Linus Umbrasas apie kūrybinius
ieškojimus ir atradimus – 6 psl.

Lietuvoje pristatoma montesorinin-
kės D. Petrutytės knyga – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Referendumas dėl dvigubos pilietybės pralaimėtas, bet...

Vyksta bendra PLB ir Seimo komisijos sesija.

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Visą šią savaitę, lapkričio 18–22 d., Vilniuje, Sei-
mo rūmuose vyksta bendra Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės (PLB) ir Seimo komisijos se-
sija.

Darbotvarkėje numatyti gimimu įgytos Lietuvos pi-
lietybės išsaugojimo po referendumo, artėjančių
Seimo rinkimų organizavimo užsienyje, tauti-
nės tapatybės ugdymo Lietuvos švietimo įstaigose, de-
mografijos ir migracijos politikos, lietuvių mažumos pa-
dėties klausimai.

Praėjusį pavasarį kartu su prezidento rinkimais
vyko referendumas dėl dvigubos pilietybės išplėtimo.
Ir nors už dvigubos pilietybės galimybę balsavo 73 proc.
dalyvavusiųjų arba daugiau kaip 900 tūkst. rinkėjų,
Konstitucijos pataisai priimti pritrūko apie 300 tūkst.
balsų.

Kad Konstitucijos straipsnis dėl pilietybės būtų pa-
keistas, pataisą privalėjo palaikyti daugiau kaip pusė
visų rinkėjų, t. y. ne mažiau kaip 1,23 milijono. Emig-
ravusieji po nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo
11 d. šiuo metu, išskyrus kai kurias išimtis, negali tu-
rėti dvigubos pilietybės.

– 7 psl.

Vaikų choras „Vyturys“ švenčia 25-metį

„Vyturio“ choras – lietuvių visuomenės puošmena ir tėvelių pasididžiavimas.

Dariaus Polikailio asmeninio archyvo nuotr.

GIEDRĖ VENCIOUS

Prieš 25-erius metus sumanęs Pal. J. Matulaičio mi-
sijoje įkurti vaikų chorą, Darius Polikaitis nekūrė di-
delių planų ir nežiūrėjo toli į ateitį. Tą idėją lydėjo mąs-
tymas apie šiandieną, „čia ir dabar“ pojūtį, naudą vi-
suomenei ir šeimai. Tik dabar, jau žiūrint iš ketvirčio am-
žiaus perspektyvų, galima apibendrinti viso šio neleng-
vo darbo prasmę, galima suvokti nesuskaičiuojamų va-
landų apimtį, choristų, jų tėvelių ir vadovų asmeninę
auką, kuri atsispindi bendroje veikloje ir duoda neįkai-
nojamus rezultatus. Pal. J. Matulaičio misijos vaikų
choro „Vyturys“ jubiliejinės Mišios, įvyksiančios lapkri-
čio 30 d., šeštadienį, 6 valandą vakaro, suburs buvusius

ir esamus choro narius, tuos, kurie atėjo į pirmąją repe-
ticiją, o dabar jau augina savus vaikus.

Prisimindamas pirmuosius „Vyturio“ žingsnius, D. Po-
likaitis pasakojo, jog prie idėjos įkurti vaikų chorą ne-
tiesiogiai prisidėjo ir tada dar nesenai gimęs pirmagimis
sūnus Kovas. „Mes su Lidija, kaip nauji tėvai ir nauja šei-
ma, atėjome į Pal. J. Matulaičio misijos vaikų Mišias, ku-
rios būdavo kartą per mėnesį. Pastebėjau, kad tose Mi-
šiose buvo nemažai jaunų šeimų. O taip pat pastebėjau,
kad šv. Mišių muzika nelabai tiko vaikų Mišioms. Gies-
mės atrodė labiau pritaikytos suaugusiems, nei jaunimui.
Ir tą sekmadienį sėdint bažnyčioje gimė mintis, kad rei-
kėtų įkurti vaikų chorą, kuris giedotų vaikų Mišiose kar-
tą per mėnesį“, – prisimena vadovas.

– 4 psl.

Man nuspjauti, ką jūs apie mane galvojate. Aš apie jus iš viso negalvoju – Coco Chanel

2019 m. lapkričio 22 diena paliks ryškų įspaudą kelių valstybių istorijos puslapiuose dėl Vilniuje surengtų valstybinių 1863–1864 metų sukilimo vadų ir dalyvių laidotuvių ceremonijos. Ir ne tik todėl, kad anuomet vykusiame sukilime prieš Rusijos imperijos valdžią dalyvavo buvusios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos žmonės, kurių palikuonys šiandien yra Baltarusijos, Lenkijos ir Ukrainos valstybių piliečiai, šimtais atvykstantys į Vilnių, idant prisimintų bendrą istoriją, kovas už laisvę, už teisę nevaržomai išpažinti savo tikėjimą, mokyti vaikus savo gimtąja kalba.

Būtent ši idėja – atkurti Lenkijos ir Lietuvos valstybę su 1772 m. nustatytomis sienomis, suteikiant visiems gyventojams lygias teises įžiebė Varšuvoje prasidėjusį sukilimą, kuris ginkluotomis kovomis išplito dabartinės Baltarusijos ir Lietuvos teritorijose. Šios laidotuvės bus į istorijos puslapius įrašytos kaip proga bendros istorijos kontekste atkurti trijų valstybių – Baltarusijos, Lenkijos ir Lietuvos – bendradarbiavimą, kuris pastarąjį dešimtmetį patiria daug įtampų dėl politinės situacijos. Tų įtampų kilo ir ruošiantis sukilėlių laidotuvėms. Baltarusiai priminė, jog vienas iš sukilimo vadų – Konstantinas Kalinauskas gimė Baltarusijos teritorijoje, tad primygtinai kėlė reikalavimą, kad jo palaikai, atrasti Gedimino kalne kartu su kitų sukilimo dalyvių palaikais, būtų perlaidoti Baltarusijoje.

Tautinės tapatybės klausimai įžiebė ginčus ir dėl kitų sukilėlių priklausymo vienai ar kitai tautai, pavyzdžiui kitas sukilimo vadas Zigmantas Sierakauskas – lenkas ar lietuvis? Tik ar tokie klausimai buvo svarbūs patiems sukilimo dalyviams? Istorikai teigia, kad šiandien viešojoje erdvėje keliamas tautinės tapatybės klausimas yra projekcija iš ateities, mat buvusios LDK teritorijos žmones galima laikyti tiek pat lenkais, kiek ir lietuviais ar baltarusiais. Galima priminti, kad tik sukilimui pralaimėjus, Lietuvoje buvo įvestas lietuvių kalbos draudimas, taip pat varžoma Katalikų bažnyčios veikla. Štai ką norisi priminti valstybinių laidotuvių kontekste, primenant ir sukilimo dalyvių egzekucijos Vilniaus Lukiškių aikštėje organizatoriaus Vilniaus gubernatoriaus Michailo Muravjovo „Koriko“ išvadą, kad patys didieji sukilimo idėjiniai vadai ir skatintojai buvo „Lotynų bažnyčia ir jos kunigai“. Juk tarp nužudytųjų Lukiškių aikštėje buvo ir du kunigai – vilniečiai Stanislovas Išora ir Raimundas Zemackis, kuriems amžinojo poilsio vieta kartu su kitais rastų sukilėlių palaikais parengta Rasų kapinėse.

Pagrindinė Lietuvos žiniasklaida nepasakoja plačiau ir apie kitus sukilime dalyvavusius kunigus, neminėjo ir laidotuvių išvakarėse Bažnyčios kalendoriuje įrašyto vilniečio Rapolo Kalinausko vardo, kuris už savo veiklą sukilime buvo ištremtas į Sibirą, o dėl savo tikėjimo buvo 1991 m. paskelbtas šventuoju. Istorikai pastebi, kad būtent Lietuva labiausiai nukentėjo per sukilimą, nes diduma jos gyventojų buvo katalikai, o valstybinė religija Rusijos imperijoje buvo stačiatikių ir imperatorius buvo stačiatikių bažnyčios galva. Katalikų kunigai turėjo viso labo valdininkų statusą ir net ryšys su Apaštalų Sostu buvo galimas tik per tarpininkus, paskirtus imperatoriaus valdžios. Prasidėjusio katalikų dvasininkų persekiojimo priežastimi tapo to metų katalikų vyskupų – Vilniuje Adomo Stanislovo Krasinskio, o Kaune – Motiejaus Valančiaus atsisakymas bažnyčiose viešai pasmerkti sukilimą. Taip pat ir di-

Kovotojų už laisvę laidotuvės: istorija kartojasi

JŪRATĖ KUODYTĖ

Gedimino kalne rastų palaikų paieškų ir identifikavimo rezultatų pristatymas. BNS nuotr.

desnės dalies kunigų apsisprendimas geriau tarnauti sukilėlių būriuose, priimti sukilėlių priesaikos žodžius, skirtus Dievui ir kovai už tėvynės laisvę, atliepti jų dvasinius poreikius, už ką grėsė mirties bausmė, negu atsisakyti perskaityti bažnyčiose sukilimo manifestą ir besąlygiškai tarnauti Rusijos imperatoriaus valdžiai. O toks atsisakymas, beje, taip pat kėlė pavojų kuni-

Zigmanto Sierakausko ir Apolonijos Dolevskytės jungtinių žiedas, rastas sukilėlio kape ant Gedimino kalno. K. Stoškaus nuotr.

gų gyvybei, nes sukilėlių vadai ne prašė, bet primygtinai reikalavo kvieisti į sukilimą žmones per pamokslus bažnyčiose. Kas ne su mumis, tas prieš mus...

Taigi būtent iš Lietuvos buvo ištremta ar nužudyta daugiausia katalikų kunigų, atsidūrusių tarp dviejų lojalumo būtinybių – tarnauti Bažnyčiai ir paklusti vietos valdžiai. Argi tai neprimena visai netolimos istorijos, kai Lietuvą okupavo sovietai? Juk jau pirmaisiais okupacijos metais dalis kunigų apsisprendė rizikuoti gyvybe, miškuose priimti partizanų priesaiką, pogrindyje kurti seminariją, idant kunigų ruošimo nekontroliuotų okupantų valdžia, kovoti už tikėjimo išpažinimo laisvę ir augančios kartos ugdymą, aiškinant, kas yra žmogaus laisvės ir laimės šaltinis. Kiek kunigų ir vienuolių už tas kovas be ginklo buvo nužudyti, kalėjo lageriuose, nes priėmė sprendimą likti ištikimi Evangelijos mokymui ir Bažnyčiai! Tarp jų buvo ir lenkai, ir lietuviai, ir baltarusiai, nesiginčiję dėl savo tautinės tapatybės ir pranašumo, nes juos vienijo ta pati idėja – tarnauti Dievui ir žmonėms. Valstybinių sukilimo vadų ir dalyvių laidotuvių kontekste šią idėją simboliškai užtvirtina iškilmingos šv. Mišios Vilniaus arkikatedroje, dalyvaujant Baltarusijos, Lenkijos ir Lietuvos vyskupams bei kunigams. Kad kovų istorija nesikartotų, o bendrystė tarp tautų ir valstybių būtų kuriama sukilimo manifesto eilutės pagrindu: *Ir nuo šios dienos nebėra jau nevalios: nes nėra pono nė bajoro, nė muziko nė žydo, o esame visi broliai ir vaikai, lygūs arba vienodi kaip prieš poną Dievą.*

N. Venckienė paleista į laisvę su apykoje

Iš JAV į Lietuvą pargabenta buvusi teisėja ir parlamentarė Neringa Venckienė šią savaitę buvo paleista iš tardymo izoliatoriaus į laisvę už 10 tūkst. eurų užstatą. Tokį sprendimą lapkričio 19 dieną priėmė Vilniaus apygardos teismas, patenkinęs N. Venckienės advokatės Sonatos Žukauskienės skundą.

Teismas nusprendė, kad nesunkiais nusikaltimais įtariama N. Venckienė gali būti laisvėje, nes prieš išvykstant į JAV, jai nebuvo skirta jokia kardomoji priemonė. Nusikaltimai, dėl kurių N. Venckienei yra pareikšti kaltinimai, yra lengvi, taip pat nėra jokių duomenų, kad atsidūrusi laisvėje, buvusi Seimo narė galėtų pabėgti.

Nors ekstradicijos prašyme Generalinė prokuratūra buvo nurodžiusi, kad norėtų N. Venckienę teisti pagal 13 Baudžiamojo kodekso straipsnių, po JAV teismų peržiūrėjimo buvusiai teisėjai liko kaltinimų tik pagal 4 Baudžiamojo kodekso straipsnius – teismo sprendimo nevykdymas, trukdymas antstolei atlikti pareigas, pasipriešinimas policijos pareigūnui ir nežymus sveikatos sutrikdymas.

Teismas nusprendė į laisvę išeinančiai teisėjai skirti tris švelnesnes kardomasias priemones

Neringa Venckienė.

15min.lt nuotr.

– intensyvią trijų mėnesių priežiūrą, 10 tūkstančių eurų užstatą ir galiojančių dokumentų poėmį.

„N.Venckienė turės nešioti apykoję“, – po teismo nutarties žurnalistams sakė teisėjas Audrius Cininas, paklaustas, ką reiškia intensyvi priežiūra.

Anot teisėjo, N. Venckienė artimiausius tris mėnesius turės nešioti apykoję ir privalės gyventi savo tėvų namuose Garliavoje, nenutoldama nuo jų daugiau kaip 500 metrų. Jeigu N. Venckienei tektų kreiptis į gydytojus, teismas turėtų priimti papildomą sprendimą.

Parengta pagal Lietuvos spaudą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Lietuvos komunistų partijos (bolševikų) centro komiteto pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus Lietuvos SSR Aukščiausiosios Tarybos sesijoje, skirtoje Lietuvos įjungimo į SSRS 10-mečiui. Iš k.: 1. A. Sniečkus, 3. Lietuvos SSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas Justas Paleckis. Vilnius.

Mažeikių apskrities Užlieknės kolūkio statybininkų brigada. 1950 m.
Lietuvos ypatingojo archyvo nuotraukos

Argumentai iš Rusijos reikalaujant okupacinės žalos atlyginimo

Siekti SSRS okupacijos žalos atlyginimo Lietuva pradėjo iškart po Nepriklausomybės atkūrimo. 1991 m. birželį Aukščiausioji Taryba-Atkuriamasis Seimas priėmė nutarimą, įpareigojantį Lietuvos delegaciją tarpvalstybinėms deryboms su SSRS oficialiai iškelti klausimą dėl padarytos žalos atlyginimo. Nutarime aiškinta, kad okupacijos metais – 1940–1991 m. žala buvo padaryta naikinant ir įkalinant nekaltus Lietuvos gyventojus, neteisėtai nusavinant, naikinant bei išvežant Lietuvos Respublikai ir žmonėms priklausantį turtą, prievarta griauinant ūkio struktūras, vykdamas priverstinę kolektyvizaciją ir kitais būdais. Dėl okupacijos metu padarytos žalos atlyginimo 1992 m. buvo surengtas referendumas. Ir pati Rusija, 1991 m. liepą pasirašiusi dvišalę sutartį dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų, pripažino Sovietų Sąjungos pareigą išvesti iš Lietuvos savo ginkluotąsias pajėgas ir atlyginti Lietuvai okupacijos žalą. 2000 m. Seimas priėmė įstatymą dėl okupacijos žalos atlyginimo. 1995 m. sudaryta vyriausybinių komisija okupacijos padarytą žalą įvertino 80 mlrd. litų (daugiau kaip 23 mlrd. eurų). Tačiau, kaip pripažįsta Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, vykdyti šiuos reikalavimus sekasi sunkiai, nes dabartinė Rusija šios temos nenori girdėti ir nuolat platina pareiškimus, kad okupacijos metais Baltijos valstybės, tarp jų ir Lietuva, buvo išlaikytinės.

Ir štai ką tik Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) specialistė Vida Komičienė, remdamasi sovietų laikotarpio finansinėmis ataskaitomis, paskelbė savo skaičiavimus, kokie buvo finansiniai srautai tarp SSRS ir sovietų okupuotos Lietuvos. Skaičiai akivaizdžiai rodo, kad Lietuva nebuvo SSRS išlaikytinė, kaip teigia Kremlius atstovai. Pusantrų metų trukusio tyrimo metu skaičiuota 1944–1990 m. Lietuvos patirta

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovė Teresė Birutė Burauskaitė.
Vidmanto Balkūno nuotr.

tiesioginė finansinė okupacijos žala. Analizuoti dokumentai iš 1997 m. Lietuvos banko išslaptinto fondo, kuriame saugomos bylos, susijusios su sovietmečio finansinėmis ataskaitomis bei finansų valdymo struktūra. Tyrimas atskleidė, kad Lietuvos SSR per visą okupacijos laikotarpį į SSRS biudžetą įnešė bemaž trečdalį visų uždirbtų pinigų, neskaičiuojant sunaikintų žmonių bei pasisavinto turto, deportuotų dešimčių tūkstančių žmonių ir nuostolingą ūkininkavimą.

Konkretūs skaičiai

Tirtos buvo metinės SSRS ir respublikinio biudžeto statistinės pajamų bei išlaidų finansinės ataskaitos. „Tyrimo tikslas – parodyti sovietinį mitą, kad Lietuva buvo išlaikoma Sovietų Sąjungos, ir kuo re-

miantis galima jį paneigti, – pasakojo tyrėja V. Komičienė. – Lietuva nebuvo Sovietų Sąjungos išlaikytinė. Šiuo metu turime iškalingą skaičių suvestinę, kurią reikia apgaubti istorinių įvykių skraiste. Surinkta informacija remiasi konkrečiais dokumentais, todėl paneigti mitą nėra labai sudėtinga, tačiau tai reikia susieti su istorinių įvykių seka”.
1946–1989 m. okupuotos Lietuvos biudžetas iš viso sudarė beveik 110,5 mlrd. rublių. Bemaž trečdalis pinigų iš šios sumos buvo pervesta į sąjunginį biudžetą. 1946–1951 m. surinkta 14 mlrd. 549 mln. rublių, Lietuvoje liko 6 mlrd. 198 mln. rublių (dotacija – iš sovietinio biudžeto gautos lėšos – iš to skaičiaus – 238 mln. rublių.), į Maskvą išsiųsta 8 mlrd. 351 mln. rublių.
1952–1957 m. Lietuvoje liko 9 mlrd. 791 mln. rublių (dotacija iš to skaičiaus – 1,473 mlrd. rublių), Maskvai pervesta 12 mlrd. 934 mln. rublių. Vėlesniais okupacijos laikotarpiais Lietuvos SSR biudžete likdavo daugiau pinigų, nei būdavo išsiunčiama į Maskvą. 1958–1972 m. Lietuvos biudžetas sudarė 26,720 mlrd. rublių (iš to skaičiaus dotacija – 2,207 mlrd. rublių), sąjunginis – 6,974 mlrd. rublių. 1973–1979 m. sąjunginis biudžetas buvo 2,766 mlrd. rublių, o respublikinis – 15,136 mlrd. rublių, iš šio skaičiaus dotacija – 953 mln. rublių. 1980–1988 m. respublikinis biudžetas siekė 18,175 mlrd. rublių (iš to skaičiaus dotacija – 1,472 mlrd. rublių), o sąjunginis – 3,408 mlrd. rublių.
Baigus šiuos skaičiavimus bus konsultuojamasi su istorikais. Planuojama atlikti dokumentinės medžiagos detalesnį tyrimą pagal investicijų kryptis. Pavyzdžiui, sovietų okupacijos metais ypač Vilniuje veikė slaptos pramonės įmonės, vadinamos pašto dėžutės, kur buvo gaminama karinė produkcija visai sovietų valstybei, taip pat veikė karinės bazės, kurias reikėjo ne tik aprūpinti finansiškai ir materialiai, bet ir parengti specialistus.
Reikia įvertinti ir 1946–1951 m. vykusio finansinių išteklių, turto konfiskavimo mastus. Iš užsienio bankų buvo pasisavinti Lietuvos pinigai, brangenybės ir perduoti centriniam SSRS bankui.
LGGRTC iniciatyva sovietinės okupacijos žala skaičiuota pagal kaimyninėje Latvijoje taikytą metodą (remiantis finansinėmis ataskaitomis, atskleidžiančiomis, kokie buvo finansiniai srautai tarp SSRS ir sąjunginės respublikos). Latvijos Vidžemės taikomųjų mokslų universiteto rektorius Gatis Krūminš tyrimas parodė, kad jo šalis, kaip ir kitos Baltijos valstybės, nebuvo SSRS išlaikytinės bei sukurto bendruoju vidaus produktu prisidėjo prie visos sąjungos ekonomikos.
Lietuvoje atliktas tyrimas kitais metais bus publikuotas LGGRTC leidžiamame moksliniame žurnale. Taip pat bus rengiamas bendras lietuvių, latvių ir estų leidinys, kuriame bus apibendrinta visoje šalyse surinkta informacija apie finansinius srautus tarp Maskvos ir okupuotų Baltijos kraštų. LGGRTC direktorės T. B. Burauskaitės teigimu, atliktas tyrimas ir skaičiavimai taps papildomu argumentu iš Rusijos reikalaujant okupacinės žalos atlyginimo.

Deficitinės prekės. 15min.lt nuotr. Parengta pagal 15min.lt

TELKINIAI

Vaikų choras „Vyturys“ švenčia 25-metį

Atkelta iš 1 psl.

*Pasitaręs su žmona bei su kitomis pažįstamomis šeimomis, bei gavęs klebono pritarimą, pradėjo „Vyturio“ kelionę, kuri trunka štai jau ketvirtį amžiaus. Apie praeitį, dabartį ir ateities planus „Draugo“ skaitytojams ir pasakoja choro vadovas **Darius Polikaitis**.*

Paslapčia galvoju, kad visos Jūsų idėjos įgauna ilgalaikę prasmę. Meno ansamblis „Dainava“, kuriam taip pat vadovaujate, pasiekė profesionalumo aukštumų, vaikų choras „Vyturys“ sėkmingai gyvuoja jau 25-erius metus, o kiek dar didesnių ir mažesnių projektų sugebate įgyvendinti be didelių reklamų ir pastebėjimų. Iš kur viename asmenyje tiek daug energijos, tikėjimo savo jėgomis, kūrybos ir matymo į priekį?

O aš dažnai jaučiu, kad man trūksta laiko, jėgų ir kūrybos bei matymo į priekį (juokiasi). Jeigu atvirai – sakyčiau, kad aš ne tiek savimi pasitikiu, kiek pasitikiu tam tikromis vertybėmis ir žmonėmis. Tai mane skatina ir palaiko, nes nieko gyvenime nepasiekiame patys vieni. Idėjos ir jų įgyvendinimas visada yra nuostabių žmonių bendradarbiavimo rezultatas.

Grįžtant prie „Vyturio“, kokias ateities vizijas matėte tada, prieš ketvirtį amžiaus ir ko šiuo metu siekiate?

Tuo metu tikriausiai mažiau rūpėjo ateitis, o labiau esamasis laikas, to meto konkretūs rūpesčiai – repeticijos, repertuaras, organizavimas, narių skaičius ir t.t. Tik vėliau supratau, kad bendromis jėgomis, kartu su choristais, tėveliais ir visa Misią esame sukūrę kažką gero ir gražaus. Per tuos 25-erius metus vaikų chore yra giedoję beveik 300 jaunų choristų. Kiekvieną rudėnį pirmą kartą susitikus su tėveliais, primenu, jog „Vyturys“ turi tris pagrindinius tikslus. Pirmasis ir svarbiausias yra auklėti jaunus žmones sąmoningais katalikais, aktyviai ištraukiančiais į bažnytinę bendruomenę ir dalyvaujančiais jos veikloje. Dažnai choristams primenu, jog jie neša didelę atsakomybę savo giesmė padėdami kitiems melstis ir priartėti prie Dievo. Antrasis tikslas yra lietuvių kalbos ugdymas, nes esame lietuviškas choras ir repeticijos vyksta tik lietuvių kalba. Anglų kalbą panaudojame tik tuo atveju, jeigu reikia kažką giliau paaiškinti, pvz., paaiškinti vaikams kokio neįprasto lietuviško žodžio prasmę. Giesmės giedame lotynų kalba, pasitaiko viena kita angliška giesmė, bet didžiausia mūsų repertuaro dalį sudaro lietuvių kalba giedamos giesmės. Trečiasis tikslas yra atlikimo kokybė. Netoleruoju manymo, kad vaikai gali giedoti „bet kaip“, nes vis tiek „bus gražu“. Mes stengiamės choristuose ugdyti geros muzikos supratimą ir gero vokalo įgūdžius. Ir tas pasitvirtina, nes „Vyturio“ gretose užaugo daug puikių cho-

ristų, solistų, muzikų bei kompozitorių. Žinoma, tai ne vien choro nuopelnas, bet labai gera žinoti, kad maža dalelė ir mūsų bendro darbo atsispindi jaunų žmonių tolimesniame gyvenime.

Ar pamenate pirmąją repeticiją ir pirmuosius kūrinius, kuriuos atlikote?

Turiu prisipažinti, kad pirmos repeticijos neatsimenu (juokiasi), bet pirmuosius kūrinius tikrai atsimenu, nes turiu jų natas, o kai kuriuos jų giedam iki šiol! Atsimenu, kad pačioje pradžioje repetuodavome sekmadieniais po 9 valandos ryto Mišių. Po kiek laiko dėl įvairių priežasčių perkėlėm repeticijas į antradienio vakarus. Taip pat prisimenu, kad tai buvo sunkus sprendimas. Labai nerimavau, ar choristai galės atvykti į antradienio repeticijas. Tačiau ilgai niui toks sprendimas pasiteisino, choro gretos padidėjo. Dar atsimenu, kad tais pirmaisiais metais daug ko išmokau apie chorvedybą ir darbą su jaunimu iš pačių choristų. Atsimenu, kad kartą trys drąsūs jaunuoliai, gal septintokai, parašė man pilną pasiūlymų ir choro veiklos bei repeticijų eigos pakeitimų laišką. Tai buvo iš tikrųjų labai gražus laiškas, kuriame netrūko sveiko humoro, bet taip pat ir visai gerų pasiūlymų. Dalį jų įgyvendinom! Tą laišką ligi šios dienos turiu. Jį kartais šypsodamas paskaitau, jis man primena, kad toli gražu ne viską žinau (juokiasi).

Labai nuostabus prisiminimas. Ar jūsų keliai su tais drąsiais septintokais po to dar kaip nors gyvenime susikirto?

Taip, ypač su vienu, kuris kelerius metus puikiai vadovavo ateitininkų

Vyturiukams ir jų vadovui Dariui Polikaičiui gera kartu.

prasmę, žodžių reikšmę – jaunų žmonių samprotavimas nuolat stebina. Iš jaunųjų choristų daug ko pasimokau, nepaliauju mokytis. Sunkiausia jaunimui tikriausiai būna sekmadienio rytais anksti keltis ir giedoti 9 valandos ryto Mišiose. Tada reikia anksčiau atvažiuoti, prieš Mišias prasidainuoti. Labai vertinu tokių ir choristų, ir ypač jų tėvelių pasiaukojimą.

Koks šiuo metu „Vyturio“ tvarkaraštis ir kokį repertuarą renkatės?

„Vyturys“ gieda kartą per mėnesį Pal. J. Matulaičio misijos vaikų Mišiose. Taip pat giedame Kūčių ir Velykų Mišiose. Jau daug metų su malonumu dalyvaujame Misijos kalėdiniame koncerte kartu su Misijos su-

Stengiuosi chorui rinkti kokybiškus kūrinius, nes giliai tikiu, kad tai labiausiai ugdo jauno žmogaus balsą, muzikalumą ir asmenybę apskritai.

Kokios bus jubiliejinės Mišios, ką atliksite? Gal skambės ir jūsų paties sukurtų kūrinių?

Mišiose giedos buvusių „Vyturio“ choristų ir dabartinių choristų jungtinis choras. Iki dabar yra užsiregistravę daugiau negu 60 buvusių choristų, tad sujungus dabartinius „Vyturio“ narius galima tikėtis netoli šimto dalyvių! Tarp jų bus ir tokių, kurie chore giedojo pačiais pirmais metais. Užsiregistravusius choristus prašau pasimokyti namuose, internete patalpintos natos su partijų įrašais. O jungtinė re-

Mes – normalūs vaikai, kurie labai mėgsta dainuoti.

stovyklose. Nors dabar jau keleri metai nesu jų sutikęs, tikiu, kad bus proga pabendrauti jubiliejinės šventės metu.

Papasakokite apie choro struktūrą, vaikų amžių, pomėgius, entuziazmą?

„Vyturyje“ gieda vaikai nuo antros iki aštuntos klasės. Tai labai platus amžiaus diapazonas ir neretai sudaro sunkumų, nors ir turime ilgametę darbo specifiką bei metodiką. Vyresnieji repeticijose padeda jaunesniems. Taip pat choristai su tėvelių pagalba mokosi namuose. Sudėtingesniems kūriniams paruošiu partijų įrašus, kuriais choristai gali pasinaudoti besimokydami namuose. Mūsų vaikai yra ... na, normalūs vaikai (juokiasi). Dažniausiai klusnūs, geri, kartais trupčiuką sveikai išdykę, ir, jeigu atvirai, tai man visai tas patinka (juokiasi). Smagiausia būna, kai kartu surandame muzikoje ką nors subtilaus ir sėkmingai tai atliekame. Vaikų veiklose matau pasitenkinimą. Be galo gerai nuteikia pokalbiai apie kūrinių

augusiųjų choru. Taip pat jau daug metų kasmet suruošiame veiklos metų užbaigimo pavasarinį koncertą. Nuo 2012 metų beveik kasmet dalyvaujame American Federation Pueri Cantores ir Čikagos arkivyskupijos ruošiamuose vaikų bažnytinių chorų festivaliuose. Tai dažniausiai vyksta Šv. Vardo katedroje (Holy Name Cathedral) Čikagos miesto centre. Labai įspūdinga tokioje nuostabioje akustinėje ir vizualinėje erdvėje šimtams jaunų choristų sujungti balsus Dievo garbei. Taip pat pasitaiko ir kitų progų pakoncertuoti Čikagos lietuvių visuomenei. „Vyturys“ yra dalyvavęs visose Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventėse nuo 2006 metų bei dainavęs Dainų šventėse Lietuvoje 2003, 2009, 2014 ir 2018 metais. Didžiausia dalis mūsų repertuaro yra sakralinio pobūdžio, nors turime ir pasaulietiškus kūrinius. Giedame labai įvairių stilių kūrinius, pradedant grigališkuoju choralu ir tradicinėmis lietuviškomis giesmėmis, baigiant šiuolaikinių kompozitorių kūryba.

Dariaus Polikaičio asmeninio archyvo nuotr.

peticija vyks kelias valandas prieš jubiliejinės Mišias. Po šv. Mišių laukia vaisės ir bendravimas „Sielos“ galerijoje. Šventinėms Mišioms rinkau kūrinius, skirtus mišiam chorui, kur giedos abiturientai, vyrai žemais tenoro arba boso balsais kartu su jaunesnio amžiaus choristais. Kaip ir kiekvienose Mišiose, parinkau repertuarą, kuris atitiktų to savaitgalio liturgiją, t.y. Šv. Rašto skaitinius. Lapkričio 30 d. švęsime pirmą Advento sekmadienį. Tai pasiruošimo Kalėdoms pradžia. Tad dalis repertuaro atspindės būtent šias nuotaikas. O kita dalis bus skirta jubiliejaus šventei, padėkoti Dievui už tuos 25-erius metus. Mano kūrybos šį kartą neatliksime, bet džiaugiuosi, jog skambės „Vyturio“ abituriento, kompozitoriaus Kęstučio Daugirdo giesmė „Tebūnie“. Tad ateikite mūsų paklausti!

Pakalbėkime apie „Vyturio“ išsilikimą ir ateitį.

Labiausiai „Vyturi“ remia ir palaiko choristų tėveliai. Pirmiausia tuo,

Sėkmingi Detroito Dukterų labdaros pietūs

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Lietuvos Dukterų draugija (LDD) buvo įkurta Čikagoje 1959 metais. Tai viena pirmųjų labdaros organizacijų, veikiančių iki šiol. LDD steigėjas bei kapelionas buvo kun. dr. Feliksas Gureckas. Jis draugiją globojo ir jos veikla rūpinosi iki paskutinio atodūσιο. Tačiau ir po jo mirties 1977 m. vasario 4 d. draugijos veikla nesustojo – kunigo pradėtas artimo meilės darbas tęsiamas iki šių dienų.

Netrukus LDD padaliniai buvo įsteigti Rockforde, Los Angeles, Seattle, Washington, St. Petersburg, Juno Beach, New Yorke, Detroito bei kituose JAV miestuose. Per LDD gyvavimo metus keitėsi pirmininkės, narės, aplinka, gyvenimas. Tik nesikeitė draugijos šūkis: „Ištieskime pagalbos ranką mūsų vargstantiems čionai ir Lietuvoje“. LDD į savo įstatus turi įsirašiusi tris veiklos principus: pagarstumo, garbingumo ir meilės.

Draugijos Detroito skyrius buvo įsteigtas 1975 m. Per 44 metus pirmininkės buvo: Irena Alantienė, Danutė Jankienė, Vida Juškienė, Janina Mitkienė, Jūratė Pečiūrienė, Stasė Smalinskienė, Ramunė Mikailienė ir Kazė Viskantienė.

Nors lapkričio 17 d. rytas buvo šaltokas, bet saulė kėlė nuotaiką, o labdaros pietūs, vykę Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centro salėje (Southfield, MI), praturtino visų susirinkusiųjų sielas. Tą sekmadienį apylinkės lietuviai turėjo geros progos arčiau susipažinti su LDD dabartine veikla ir taip pat ją paremti.

Labdaros dienos pietų visas pelnas yra skiriamas bendram išdui bei padėti vargstančioms šeimoms Lietuvoje ir čia, JAV. Taip pat draugijos narės lanko ligonius, senelius ir padeda jiems bei jų šeimoms finansiskai.

LDD Detroito skyriaus pirmininkė R. Mikailienė ir valdyba yra dėkingos parapijiečiams už aukas ir paramą bei dalyvavimą labdaros pietuose! Susirinko daugiau nei 150 geradarių ir rėmėjų. Daug triūso buvo įdėta, kad ši popietė pavyktų. Už tai esame dėkingi mūsų energingajai ir visuomet besišypsančiai pirmininkei, valdybai, narėms bei visiems, pri-

sidėjusiems prie popietės rengimo. Padėka šeiminkėms – Izabelei Korsakienei ir Lelei Viskantienei bei jų talkininkėms: R. Mikailienei, Ritai Mitrienei, Janei Vaciušienei, Reginai Greenhalgh, Nijolei Zelwinder ir Vilijai Idzelytei-Wlosinski. Romas Mitrius ištiesdavo pagalbos ranką visur, kur jos reikėjo. Kasininkės Lina Pasaitis ir Gina Radzevičiūtė mielai priėmė dalyvių aukas. Ruošti maistą taip pat padėjo Vida McAndrew, Rasa Griciūtė-Laucienė, Jūratė Maier, Zita Navickienė bei šių eilučių autorė. O jo nepritrūko. Ir koks įvairumas! Buvo kugelio su grybais, balandėlių, lašišos, vištienos, koldūnų, įvairių daržovių, šaltienos.

Ačiū visiems, kas parėmėte LDD renginį ir reikšmingai prisidėjote prie draugijos veiklos ir paramos tautiečiams! Ši diena buvo tikrai nuotaikinga, reikšminga bei draugijai sėkminga ir pelninga! Kas atėjo, nesigailėjo! Nė vienas renginys, nė viena šventė negali būti sėkminga be meilės artimui. Šios popietės dalyviai susijungė bendram tikslui – ištiesti pagalbos ranką tam, kam likimas buvo mažiau palankus. Ištiesta pagalbos ranka kitu delnu grąžina šimteriopai.

Dabartinę LDD Detroito skyriaus valdybą sudaro: pirmininkė – Ramunė Mikailienė; vicepirmi-

Kasininkės – Lina Pasaitis ir Gina Radzevičiūtė.

ninkė – Susan Bubnelienė; sekretorė – Nijolė Zelwinder; išdininkė – Rita Mitrienė, korespondentė – Regina Juškaitė-Švobienė. Narės: Izabelė Korsakienė, Laura Alkevičius, Marytė Andrionytė, Birutė Duncan ir Vilija Idzelis-Wlosinski.

Dirbkime ir gyvenkime pagal LDD: „Ištieskime pagalbos ranką mūsų vargstantiems čionai ir Lietuvoje“.

Skutame bulves (iš k.): Vida McAndrew, Jūratė Maier, Regina Juškaitė-Švobienė, Izabelė Korsakienė, Zita Navickienė ir Rasa Griciūtė-Laucienė. Ramunės Mikailienės nuotraukos

kad vežioja vaikus į repeticijas ir padeda jiems mokytis namuose. Visada turėjome puikius tėvų komitetus, kuriems vadovavo nuostabios komiteto pirmininkės. Šiuo metu tėvų komiteto pirmininkė yra Iveta Ažolinskas. Be to, visada jautėme Pal. J. Matulaičio misijos paramą. Visi Misijos klebonai entuziastingai palaikė ir palaiko „Vyturį“, nuolat jaučiame parapijiečių pasitenkinimą ir pasididžiavimą. Štai vienas geros širdies parapijietis kiekvieną vaikų Mišių sekmadienį padovanoja vaikams saldinių. Labai džiaugiuosi, kad „Vyturio“ 25-mečio šventės ruošos komitete dalyvauja tėvas Algis Baniulis SJ, Misijos raštinės administratorė Birutė O’Brien, tėvų komiteto pirmininkė Iveta Ažolinskas, buvusios narės Beatričė Čepelienė, Daina Čyvienė, Ona Daugirdienė, Reda Dinsmonienė, Sandra Giedraitienė, Dalia Narienė, Grasilda Reinys, Indrė Skeberdienė. Jiems visiems esu be galo dėkingas. Begalinį dėkingumą jaučiu savo žmonai Lidijai, kuri visada palaikė mano darbą su vyтуриukais ir taip pat padeda suruošti šią šventę. O žvelgiant į ateitį, tik pridursiu, kad ir toliau dalyvausime arkivyskupijos bažnytinių jaunimo chorų festivaliuose, lietuvių Dainų šventėse Šiaurės Amerikoje ir Lietuvoje. Žinoma, toliau ieškosime naujų įdomių projektų. Bet choro veiklos ašis visada liks giedojimas Pal. J. Matulaičio misijos vaikų Mišiose. Tame matau didžiulę prasmę ne tik sau pačiam bet pirmiausia jauniems choristams ir jų šeimoms.

Ačiū už pokalbį ir iki kitų susitikimų.

Prisimename Lietuvos garbės generalinį konsulą a. a. Vytautą Čekanauską

REGINA GASPARONIENĖ

Prieš 10 metų, 2009-ųjų rudenį, Los Angeles lietuvių visuomenė palydėjo į amžiną kelionę Lietuvos patriotą, garbės generalinį konsulą Vytautą Čekanauską. 1977 m. Amerikos valdžios patvirtintas išeivijos lietuviams jis atstovavo net 32 metus.

Garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas buvo visiems vienodai dėmesingas: padėti prašančiam lietuviui buvo jo didžiausia pareiga. Velionis buvo lietuvių visuomenės labai gerbiamas ir mylimas asmuo. Likimas jam davė didelę širdį mylėti žmones, atjausti juos nelaimėse ir nepasisekimuose. Jis buvo nepaprastai intelektualiai asmenybė, visų mūsų organizacijų kviečiamas kaip pagrindinis prelegentas. Garbingai atstovavo Lietuvą visur, kur tikrai buvo galimybė prabilti apie sovietinių okupantų politiką. Prieš paskiriamas konsuliniam darbui jis ėjo atsakingas pareigas politinėse lietuvių organizacijose: ilgai vadovavo Amerikos Lietuvių Tarybai, BALF’ui, BAFL-Baltų Laisvės Lygai bei Amerikos lietuvių respublikonų klubui.

Būdamas labai jaunas Vytautas su tėvu Jonu Čekanausku 1944 metais, artėjant sovietų armijai, pasitraukė iš Lietuvos. Pergyveno visus karo baismus ir sunkumus. Vokietijoje baigė Ravensburgo gimnaziją. Atvykęs į JAV

Vytautas Čekanauskas. Šeimos archyvo nuotr.

sunkiai dirbo, o, prasidėjus Korėjos karui, kovėsi jį priglaidusios šalies kariuomenės gretose. Buvo sužeistas ir apdovanotas keliais kariniais ordinais, tarp jų ir „Purple Heart“ už drąsą. Būdamas labai gabus mokslams, jis baigė elektros inžinerijos specialybę University of Illinois at Urbana-Champaign. Po to septynerius metus dirbo North American Aviation bendrovėje projektuodamas greituosius karinius lėktuvus. Net 28 metus dirbo Hughes Aircraft Co. prie slapto karinių erdvės palydovų ir raketų projektų.

Po V. Čekanausko mirties į Lietuvos garbės konsulo pareigas Lietuvos valdžia paskyrė ir Amerikos valdžia patvirtino jo vyriausią dukrą Daivą Čekanauskaitę-Navarrette, kuri iki šiol pasišventusiai dirba taip reikalingą Lietuvai darbą.

Los Angeles lietuvių visuomenė prisimena ir gerbia visus konsulus, dirbusius Lietuvai Jungtinėse Amerikos Valstijose: nepriklausomos Lietuvos konsulą dr. Julijų Bielskį, garbės generalinį konsulą Vytautą Čekanauską ir dabartinę gabės konsulę Daivą Čekanauskaitę-Navarrette. Jie visi atsidėję dirbo Lietuvai, kai Amerikos valdžia garbingai išlaikė savo politikos pagrindinį išpareigojimą – nepripažinti Baltijos šalių laisvanoriško įstojimo į Sovietų Sąjungą. Garbės generalinis konsulas Los Angeles Vytautas Čekanauskas buvo paskirtas šioms pareigoms, kai Lietuva tebebuvo sovietų nelaisvėje. Jo darbą ir troškimus apvainikavo išsilaisvinusios Lietuvos įvertinimas: iš Prezidento Valdo Adamkaus rankų jam buvo įteiktas Gedimino ordinas už tikėjimą gimtosios šalies vidine galia. Jis visada tikėjo Lietuvos išsilaisvinimu: bėgdamas per sugriautą karo Vokietiją, alkdamas ir šaldamas pabėgėlių lageriuose. Jis rūpinosi Lietuva iki paskutinio atokvėpio.

Lietuvos garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas paliko savo gausią lietuvišką šeimą: žmoną Janiną ir trijų dukrų – Daivos ir Carlos Navarrette, Ritos ir Juliaus Žukų bei Vidos ir Arūno Bruozių šeimas. Visi devyni jo anūkai yra aktyvūs lietuviškoje veikloje.

Tokių mes prisimename buvusių Lietuvos garbės generalinį konsulą Los Angeles Vytautą Čekanauską, praėjus dešimčiai metų po jo mirties.

Linus Umbrasas: „Teatras, šokis ir kūryba – mano atsvara rutinai“

LAIMA SMILGYTĖ

Tie, kas lankosi Čikagos lietuvių kultūros renginiuose, iš Kauno kilusį 39 m. Liną Umbrąsą jau spėjo įsidėmėti. Ne vieneri metai, praleisti „Žaltvykslės“ teatre, nesuskaičiuojami vaidmenys vaikų šventėse Maironio li-tuanistinėje mokykloje, įsimintinas Netvarkos nykštuko personažas Sandros Gutaravičienės statytame spektaklyje „Kakė Makė“... Tačiau per 19 metų, praleistų JAV, Liną lydėjo ne tik vaidyba, bet ir šokis. Jo pasirodymų aruode – galybė koncertų ir įvairių projektų. Iš pradžių su šokių grupėmis „Svaja“, „Lietuvos vyčiais“, vėliau – su „Suktiniu“. Pastarajame ansamblyje talentingas vyras šoka jau 14 metų – nuo pat „Suktinio“ įsikūrimo pradžios. O praėjusį balandį Čikagoje vykusiam „Poezijos pavasaryje“ Linas Umbrasas prisistatė ir kaip poetas.

Jūsų dėmesiui – pokalbis su **Linu Umbrasa** apie jo kūrybinius ieškojimus ir atradimus.

Mokėjimas valdyti žodį – stiprus ginklas. „Poezijos pavasaryje“ iš kitų poetų išsiskyrei tuo, kad savo eilėraščiais sugebėjai visus priversti ne tik klausyti ir susimąstyti, bet ir sukėlei garsią juoko bangą.

Žodžio svoris, lietuvių kalba ir knygos man nuo vaikystės buvo svarbūs. Kiek save atsimenu, augdamas nepaleisdavau knygos iš rankų. Pirmąjį eilėrašį „Lietuvėlė“ parašiau besimokydamas 3-ioje klasėje 1988 m. Deklamuoti jį teko Rašytojų sąjungoje, Poezijos pavasaryje Lakštingalų slėnyje. Prie eilių rašymo vėl grįžau paauglystėje pradėjus siausti hormonams. Per visus metus pats keičiausi, keitėsi ir eilėraščiai. Mano kūryboje vientisumo nėra. Rašau ir baltąsias eiles, buvau itin susidomėjęs japonišku lyrikos žanru *haiku*, kur kiekvienas žodžio skiemuo yra svarbus. Tai tarsi gera treniruotė tematiškai apskaičiuoti ir pasverti kiekvieną kūrybos žodį.

Apie ką rašai? Kas tau svarbu?

Žodžiais kalba patirtis ir visa tai, kas mane supa. Pagal nuotaiką pasirenku formą, tada tarsi dėlioju paveikslus, tik žodžiu. Tačiau kartais būni per daug pavargęs, kad matytum, kas darosi aplinkui. Jei nori rašyti, turi išlikti pastabas aplinkai, taip pat naudotis turtingu lietuvių kalbos žodynu. Tai viena priežasčių, kodėl daug skaitau. O jeigu jau kuri, turi būti pasiruošęs priimti kritiką. Yra tokia lietuviška internetinė svetainė *rašyk.lt*, kurioje galima skelbti

Linus Umbrasas su žmona Greta ir sūnėmis Vakariu (stovi prie mamos) ir Vyčiu.

Iš asmeninio L. Umbraso archyvo

Linus Umbrasas (d.) kartu su Sandra Avižienyte ir kunigu Valdu Aušra „Poetiniame Druskininkų rudenyje“ dalyvaavo svečių teisėmis.

Linus Umbrasas (pirmoje eilėje trečias iš k.) kartu su kitais „Suktinio“ šokėjais, Lietuvių operos dainininkais bei solistais iš Lietuvos ir Čikagos po miuziklo „Šnekučiai“ premjeros Clevelande šių metų rugsėjo 29 d.

Sandros Scedrinės nuotr.

savo kūrybą. Tai tarsi visų kuriančiųjų išbandymo poligonas, rašymo mokykla. Jei parašei šlamštą, ten tiesiai taip ir pasakys. Ir sudirbs iki galo. O tu atsitiesi arba ne. Ši svetainė mane daug kartų ir pastūmėjo, bet buvo, kad ir stabdė toliau rašyti.

Šoki, vaidini, kuri eiles. Atrodo, kad meno mūzos tave myli.

Kūrybinė aplinka mane supo nuo vaikystės. Augau muzikaloje šeimoje: tėtis keliuose muzikos ansambliuose grojo mušamaisiais instrumentais, mama dainavo įvairiose grupėse. Su Kauno „Audinių“ ansambliu, ji net dalyvavo anuomet garsiam „Vilniaus bokštų“ konkurse. Tėvai susipažino grupėje „Verpetas“. Pats taip pat mokiausi skambinti pianinu, dainavau chore „Varpelis“. 2000 m. atvykęs į Čikagą pradėjau šokti, visa galva nėriau į „Žaltvykslės“ teatrą. Iš pradžių buvo labai sunku. Teko mokytis, kaip nuo tikrojo savęs pereiti į vaidmenį, kaip scenoje save valdyti. Juk scena nėra natūralus dalykas – vieni prie jos prisiderina lengviau, kiti sunkiau.

Teatras, šokis ir kūryba. Ar vienas kitam netrukdo? Ar neišsibarstai?

Visos šios sritys labai gražiai persipina ir papildo viena kitą. Papildo ir mane patį, suteikia gyvenimo pažinimo ir džiaugsmo. Štai ir su žmona Greta suvedė šokiai – Ligijos Tautkuvienės vadovaujamoje ansambliuose „Svaja“ kartu šokome pramoginius, o „Lietuvos vyčiuose“ tautinius šokius. Kartu buvome ir viena iš keturių pirmųjų 2005 m. susikūrusio tautinių šokių grupės „Suktinis“ porų. Matydami tokį pavyzdį auga ir du sūnūs. Vyresnysis jau pats šoka, skaito, deklamuoja.

Dirbu labai žemišką darbą – krovinių pervežimo bendrovėje esu dispečeris. Kiekvienas randa vienokią ar kitokią būdą pabėgti ir išsilaisvinti nuo kasdienybės įtampos. Aš savąjį būdą taip pat radau. Teatras, šokis ir kūryba yra mano atsvara gyvenimo rutinai.

Teatre išmoktos pamokos labai praverčia skaitant savo eilėraščius klausytojams. Nors vienas dalykas, kai atlieki vaidmenį, o kitas, kai žiūrovų teismui atiduodi save ir savo kūrybą. Atsakomybės lygis truputį skiriasi. Todėl nesistebiu, kai matau, kaip dreba jaunų poetų rankos skaitant savo tekstus. Tikiuosi, kad mano rankos dreba šiek tiek mažiau, nors jaudulį į sceną visada nešiuosi. Tačiau scenos jaudulys niekada ir neturi praeiti, nes tai tarsi atsakomybės saugiklis.

Neseniai grįžai iš Lietuvos, kur dalyvavai festivalyje „Poetinis Druskininkų ruduo“. Kokie įspūdžiai prisiminus festivalį?

Į poezijos festivalį išskridau iš karto po pasirodymų su „Suktiniu“ lietuviškame miuzikle „Šnekučiai“. Dar penktadienį šokome Čikagoje, sekmdienį Clevelande, o pirmadienį jau sėdau į lėktuvą skristi į „Poetinį Druskininkų rudenį“. Tai savas tradicijas turintis tarptautinis festivalis, šiemet surengtas jau 30-tą kartą. Į jį suvažiuoja literatūros bendruomenė: poetai, vertėjai, kritikai, leidėjai. Talento ir kūrybinės energijos ten labai daug. Atrodė, kad visas festivalyje virte virė. Skaitymai, diskusijos, susitikimai, įdomios pažintys. Vien ko vertas susitikimas su festivalio ypatingu svečiu 2014 m. Pulitzer premijos laureatu, poetu, eseistu ir kritiku Vijay Seshadri, į „Poetinį Druskininkų rudenį“ atvykusiu iš New Yorko. Įsimintina pažintis ir su Meksikos poetu Gerardo Beltran, turinčiu Lietuvos pilietybę ir gyvenančiu Lenkijoje. Žinėjai žmones iš knygų nugarėlių, o ten sutikai ir bendravai tiesiogiai. Pabūti tarp jų buvo nerealus jausmas. Labai džiaugiuosi, kad kartu su dar dviem Čikagos poetais – Sandra Avižienyte ir kunigu Valdu Aušra – galėjome visa

Linas Umbrasas savo eiles skaito M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje festivalio „Poetinis Druskininkų ruduo“ metu. Benedikto Januševičiaus nuotr.

tai patirti. Kiek žinau, mes esame pirmieji trečiabangiai, dalyvavę „Poetiniame Druskininkų rudenyje“.

Patirtys tų, kurie išvyko iš tėvynės, ir tų, kurie liko, skirtingos. Ar nesijautė kokios nors priešpriešos, psichologinio nepatogumo?

Vaikystėje dažnai lankydavausi Druskininkuose, mano senelio giminė kilusi iš tų vietų, tad jaučiausi kaip grįžtu į savo kraštą. Tai buvo tarsi papildomas saugumo jausmas. Į festivalį vykome svečių teisėmis, jautėmės kaip svečiai, bet tikrai nesvetimi, nenustumti į šoną. Patys skaitėme savo eiles, dalyvavome ir oficialiuose festivalio renginiuose, ir neformaliose dis-

kusijose iki išnaktų, kur nebuvo jokios oficialios retorikos. Natūralu, kad visus skyrė skirtingas rašymo stilius bei formų įvairovė, bet jungė rašytinis žodis. Grįžau pasikroves, atrodo, kad atsirado ir daugiau pasitikėjimo, ir energijos rašyti. Juk norisi lygiuotis į geriausius. Ne tik parsivežiau daug knygų, bet ir pačiam atsirado noras judėti savo eilėraščių knygos link.

Jau 19 metų praleidai Amerikoje. Ar nekyla noras į Lietuvą grįžti ne tik atostogų ar į festivalius, bet ir ten gyventi?

Kol kas apie grįžimą negalvoju. Namai yra ten, kur juos susikuri. Antri namai – lietuvių kalba. Visa tai dabar turiu Čikagoje.

Praregėjimas

aklas
drugys

o ten jau
žvaigždžių
spiečius
sugulęs

ten kur
esi
nebelieka
vietos
tuštumai

tai tik
baras
uosto
akligatvyje

ir nebežinai
kame labiau
dūzgia

11.05.2019

sušalęs
laivas
plėšo
pūgos šilkus
į atsimerkusią
properšą

10. 25. 2019

aš esu aš
tu esi tu

viskas iš tiesų
yra paprasta

atėjau nusilenkt
mano dieve

ilgesys
užaugins
iš gilės
ąžuolą

raudonas kilimas
iki pat obelisko
kritusiems ir
vėl stojusiems

Keliaujantiems laiku

Dėl laiko
persukimo
atsirado
plyšys
teleportacijai

ir
nesvarbu
kuriam krante
broli

ateinu toks
kokį sukūrei
ir toks kokį
susikūriau pats

nepaleiskit
katino

jūsų šmaikštumas
mane žavi
nors jis mane
niekina
sududena varinis
trimitas

Ramiai
žvėrie
neurgzk

variniais vamzdžiais
teka dujos
iš kurių
sudaryta
visata

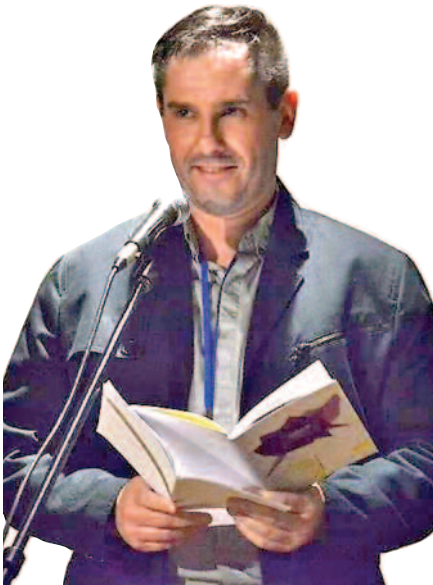
tavojo
šnopavimo
pilni laukai

su nerimu
spindi šlapi
žolynai

šalia amžinosios
ugnies
kabo sudegus
lemputė

praveri duris
į guolį

11.08.2019

Referendumas dėl dvigubos pilietybės pralaimėtas, bet...

Žygimantas Pavilionis.

15 min.lt nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Nenuleis rankų

PLB pirmininkė Dalia Henke siūlo plėsti atskirus atvejus, kai galima dviguba pilietybė.

Pasak D. Henke, nors referendume nepavyko pakeisti Konstitucijos, beveik milijonas balsų už dvigubos pilietybės instituto išplėtimą „yra gautas stiprus mandatas, tiek Prezidentui, tiek Seimo nariams, tiek Konstituciniam Teismui“.

Ji teigia, kad po nesėkmingo referendumo, dabar galima vėl kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT) dėl dvigubos pilietybės sąvokos išplėtimo. Anot D. Henke, KT gali pakeisti savo poziciją, nes esą dabar situacija keičiasi, ji jau pasikeitė, matant referendumo rezultatus ir jame dalyvavusių išeivijoje gyvenančių mastelį.

„Mes siūlysim plėsti atskirus atvejus, ir greičiausiai KT turės grįžti prie to klausimo. (...) Europos atvejai rodo, kad KT sprendimai gali būti pagal pasikeitusias sąlygas peržiūrimi. Mes nebesam 1992 metais, mes esam valstybė, kuri praranda daug piliečių, ir kalbant apie ‘Brexit’, kai Lietuvos piliečiai ten gyvenantys turės daryti sprendimus, į tas pasikeitusias sąlygas turės reaguoti ir KT”, – sakė D. Henke.

Balsavusiųjų negali ignoruoti

Savo pranešime Seimo ir PLB komisijos sesijos posėdyje ji tvirtino, kad „KT teisėjai turi išgirsti tautos balsą ir savo sprendimus gali naujai permąstyti, situacija kita, tautos mandatas duotas“.

Dabar Konstitucijoje įtvirtinta, kad išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės pilietis. Ši Konstitucijos nuostata keičiama tik referendumu. Tai kurgi yra ta riba, riba tarp „atskirų atvejų“ ir „visotinai paplitusių reiškinių“?

„KT gali peržvelgti savo sprendimus ir padaryti naują išaiškinimą, nes dabar kalbama apie tai, kad atskiras atvejis negali būti paplitęs. Bet jau žinome, kad Lietuvos ir kitų valstybių piliečių yra mažiausiai 30 tūkstančių, ar tai paplitęs atvejis? Jei dar tūkstantis, du tūkstančiai prisidėtų, ar tai vis dar būtų nepaplitęs? Čia jau prasideda filosofija ir kalbos žodžių interpretacija”, – kalbėjo D. Henke.

KT 2006 m. pareiškė, kad dvigubos pilietybės atvejai gali būti tik labai

Dalia Henke.

V. Zaikausko nuotr.

reti, išimtiniai, o ne paplitęs reiškinys. 2013 m. KT išaiškino, kad nepakeitus Konstitucijos po Nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems lietuviams negalima įstatymu išsaugoti Lietuvos pilietybės, jei jie įgijo užsienio šalies pilietybę.

Ruoškimės antram referendumui

Seimo narys konservatorius Žygimantas Pavilionis tuo tarpu siūlė nesiblaškyti ir ruoštis naujam referendumui.

„Mes bandėm Seime pilietybės klausimą išspręst, ir trečią kartą KT pasakė labai aiškiai – ne. Nors aš buvau entuziastas to sprendimo (pilietybės išplėtimo be referendumo) ir nenorėjau referendumo, dabar su savo visa patirtimi siūlau ketvirtą kartą į tą pačią upę nebandyt lipt, tiesiog nepasiseks”, – komisijos posėdyje sakė Ž. Pavilionis.

„Nors yra jaunų teisininkų, daug tokių žmonių kaip aš, kurie mano, kad galima būtų Seime išspręst, bet daugumos tokios nėra – nei KT, nei, kiek supratau, aplinkui, politikų nuomonės, prezidentūros nuomonė yra kitokia”, – pažymėjo parlamentaras.

Anot Ž. Pavilionio, įvertinus tai, kad jaunimas palankiai žiūri į dvigubos pilietybės išplėtimą, referendumas turėtų pavykti, tik tam reikia bent dvejų metų kampanijos.

„Siūlau bandyt ruoštis naujam referendumui. Aš manau, kad kitą kartą laimėsime, jauna karta vis labiau už jus, absurdas to nepadaryt, bet tam reikia labai rimtai dirbt, mažiausiai dvejų metų”, – kalbėjo politikas.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Skundžia sprendimą sudaryti apygardą užsienio lietuviams

Vilnius (BNS) – Opoziciniai socialdemokratai apskundė teismui sprendimą 2020 metų Seimo rinkimams sudaryti vienmandatę apygardą užsienio lietuviams.

Jie Vilniaus apygardos administraciniam teismui ginčija Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) spalį priimtą sprendimą.

Pasaulio lietuvių vienmandatę apygardą 2020 metų rinkimams buvo įsteigta Seimui priėmus įstatymą, sudariusį sąlygas tai padaryti, jei balsavusiųjų skaičius naujausiuose rinkimuose buvo didesnis nei 0,9 vidutinio rinkėjų apygardose skaičiaus. Tai yra maždaug 31–32 tūkst. rinkėjų.

VRK sprendimą priėmė remdamasi aktyviu užsienio lietuvių dalyvavimu praėjusiuose prezidento ir Europos Parlamento (EP) rinkimuose, kur atitinkamai balsavo beveik 53 tūkst. ir 40 tūkst. rinkėjų.

Talentų reitinge Lietuva pakilo iki 28 pozicijos

Vilnius (BNS) – Pasaulio talentų reitinge Lietuva šiais metais pakilo aštuoniomis pozicijomis iki 28 vietos tarp 63 pasaulio šalių.

Geriausiai Lietuvoje vertinama investicijų ir vystymo kriterijų grupėje – pagal šį kriterijų šalis nukrito iš 13 į 14 vietą.

Tuo metu patrauklumo kriterijuje Lietuva pakilo iš 46 į 35, pasirengimo – iš 45 į 33 vietą.

Reitingą Šveicarijoje išikūrusio tarptautinio vadybos instituto (ang. International Institute for Management

Gerins pacientų užsieniečių aptarnavimą

Vilnius (ELTA) – Siekdama suvienodinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą Lietuvoje besigydančius užsienio šalių gyventojams, ligoninėms parengė specialias rekomendacijas – sudaryti užsienio kalbomis kalbančių medikų sąrašus, interneto svetainėse skelbti daugiau informacijos anglų kalba ir pan.

Rekomendacijos, parengtos bendradarbiaujant su VŠĮ „Investuok Lietuvoje“, padės gydymo įstaigoms geriau organizuoti pagalbą lietuviškai nekalbantiems pacientams.

Lietuvoje dirba, atostogauja, keliauja daugybė užsienio šalių piliečių. Kartais sveikatos sutrikimai juos verčia kreiptis į mūsų gydymo įstaigas, kuriose jų bendravimą su medikais gali apsunkinti kalbos barjeras. Tad geresnės, patogesnės komunikacijos sąlygos daro tiesioginę įtaką sveikatos priežiūros paslaugų kokybei bei pacientų pasitenkinimui.

Mirė buvęs diplomatas Ričardas Bačkis

Vilnius (BNS) – Eidamas 86-uosius metus po ligos lapkričio 19 d. mirė buvęs Lietuvos diplomatas ir Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Ričardas Bačkis.

R. Bačkis 1994–1998 metais buvo Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje.

R. Bačkis 1989 metais Paryžiuje inicijavo daugiataukstantinę demonstraciją „Baltijos kelias”.

Po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvai buvo ypač svarbios R. Bačchio žinios ir ryšiai, kai jis vadovavo diplomatinei misijai Paryžiuje.

R. Bačkis taip pat buvo lietuvių diplomato ir poeto Oskaro Milašiaus kū-

tačiau socdemai teismui teigia, kad paskutinius rinkimus reikia interpretuoti kaip Seimo rinkimus. 2016 metais renkant parlamentą pirmajame ture balsavo daugiau nei 16 tūkst. užsienio lietuvių.

Partijos skunde taip pat rašoma, kad net jeigu sprendimas sukurti vienmandatę remiantis prezidento ir Europos Parlamento rinkimais kaip paskutiniais yra pagrįstas, jis vis tiek prieštarauja įstatymui, leidžiančiam 10 proc. rinkėjų skaičiaus nuokrypį nuo vidutinės apygardos dydžio (nuo 31–32 tūkst. rinkėjų iki 37–38 tūkst. rinkėjų). Pagal šį įstatymo reikalavimą, naujos apygardos galimas rinkėjų skaičius viršytų nustatytas ribas.

Socialdemokratai skundą teismui padavė lapkričio 6 dieną, tačiau apie tai viešai neskelbė.

Seimo rinkimai vyks kitąmet spalį.

Development, IMD) Pasaulio konkurencingumo centras sudaro pagal 32 kriterijus, sujungtus į tris pagrindines grupes – investicijų ir vystymo, patrauklumo ir pasirengimo.

Estija reitinge užėmė 27, Latvija – 34, Lenkija – 37 vietą.

Pirmąją vietą reitinge šeštus metus iš eilės išlaikė Šveicarija, antroje vietoje buvo Danija, į trejetuką taip pat pateko Švedija.

Toliau rikiuojasi Austrija, Liuksemburgas, Norvegija, Islandija, Suomija, Nyderlandai ir Singapūras.

Rekomendacijos skirtos didžiųjų miestų ligoninėms, kurioms yra didžiausia tikimybė sulaukti pacientų užsieniečių, todėl jos turi būti pasirengusios juos aptarnauti pacientams prieinama kalba.

Ligoninėms rekomenduojama sudaryti sąrašus medikų ir registratūros darbuotojų, galinčių bendrauti su pacientais anglų, lenkų, rusų, vokiečių, prancūzų kalbomis, nurodant jų kontaktus ir šį sąrašą skelbiant tiek savo interneto svetainėse, tiek ligoninių skubiosios medicinos pagalbos skyriuose.

Taip pat rekomenduojama išversti į anglų kalbą, o esant galimybei – ir į kitas populiariausias kalbas, sutikimo dėl įvairių intervencinių procedūrų, pvz., operacijos, formas.

Ligoninės taip pat skatinamos įdiegti registratūros meniu anglų kalba, taip pat daugiau kontaktinės ir kitos aktualios informacijos anglų kalba skelbti savo interneto svetainėse.

Mirė buvęs diplomatas R. Bačkis. Delfi nuotr.

rybos mylėtojų draugijos prezidentas.

R. Bačchio brolis yra kardinolas Audrys Juozas Bačkis.

Padarytas galas „Islamo valstybei“

Kabulas (ELTA) – Afganistano prezidentas Ashraf Ghani pareiškė, kad vyriausybė padarė galą šalies teritorijoje siautėjusiai teroristinei „Islamo valstybės“ (IS) gruputei.

„Mes padarėme galą IS“, – paskelbė A. Ghani. Anot jo, pergalė prieš IS „yra reikšmingas laimėjimas ne tik Afganistanui, bet ir visam regionui”.

Prezidentas padėkojo provincijos gyventojams už priešinimąsi smogikams ir paramą vyriausybės pajėgoms, rengusioms operacijas prieš ekstremistus. Kartu jis paragino vietos gyventojus su valdžiai pasidavusiu IS smogikų šeimų nariais – motinomis ir vaikais – elgtis taip, kaip to reikalauja Afganistano tradicijos ir kultūra.

JAV ragino Europą priimti buvusius IS kovotojus

Briuselis (AFP) – Jungtinės Valsijos ėmė dar intensyviau raginti Europos šalis susigrąžinti ir teisti savo piliečius, kovojusius džihadistų judėjimo „Islamo valstybė“ (IS) pusėje, pradėjusios derybas su pareigūnais Briuselyje.

Praėjus kelioms dienoms po to, kai JAV ir Europos sąjungininkai susiginčijo dėl tūkstančių Sirijoje kalinamų džihadistų likimo, į Briuselį atvyko Valstybės departamento kovos su terorizmu koordinatorius Nathan Sales, siekdamas išdėstyti Washingtono poziciją, kad kovotojų grąžinimas į gimtąsias šalis yra veiksmingiausias būdas kovoti su jais.

Prancūzija pradėjo derybas su Iraku dėl galimybės užsienio piliečius teisti šios šalies teritorijoje, bet JAV tokią strategiją pavadino „neatsakinga“ ir užkraunanti nesąžiningą našta Bagdadui, juolab kad Vakarų šalių teisingumo sistemos yra pajėgios nagrinėti šias bylas.

Ginčas dėl užsienio kovotojų buvo svarstomas per praėjusią savaitę Washingtono vykusios tarptautinės koalicijos, kovojančios su IS, susitikimą. Šią iniciatyvą pasiūlė Prancūzija, kuri yra itin susirūpinusi JAV prezidento Donald Trump spalį netikėtai priimtu sprendimu išvesti amerikiečių pajėgas iš Sirijos.

Europos valstybės, ypač Prancūzija ir Jungtinė Karalystė, nepageidauja ekstremistinės grupės, kaltinamos virtine šurpių nusikaltimų prieš civilius, kovų užgrūdintų šalininkų grįžimo.

Kai kurios Europos vyriausybės, įskaitant Londoną, panaikino daugelio savo piliečių pilietybes dėl tariamų ryšių su IS, tačiau N. Sales perspėjo,

JAV pabėgėlių centruose per 100 tūkst. vaikų

Ženeva (ELTA) – JAV pabėgėlių centruose yra sulaikyta daugiau nei 100 tūkst. vaikų. Tai yra net trečdalis visų pasaulyje dėl migracijos klausimų sulaikytų nepilnamečių, rodo naujausias Jungtinių Tautų tyrimas.

Visame pasaulyje mažiausiai 330 tūkst. vaikų yra sulaikyti dėl migracijos, paskelbė JT žmogaus teisių advokatas, Manfred Nowak.

M. Nowak yra pagrindinis naujos JT studijos apie laisvės netekusius vaikus autorius. Pasak M. Nowak komandos, Jungtinėse Valstijose šiuo metu sulaikyti 103 tūkst. vaikų. Tarp sulaikytų vaikų – su šeimomis sulaukomi vaikai, pavieniai nepilnamečiai ir nuo savo šeimų atskirti vaikai.

Nors JAV institucijos nebendradarbiavo su M. Nowak tyrėjų komanda, paskelbtas sulaikytų vaikų skaičius yra paremtas naujausiais oficialiai

sių IS smogikų šeimų nariais – motinomis ir vaikais – elgtis taip, kaip to reikalauja Afganistano tradicijos ir kultūra.

Pastarosiomis savaitėmis Nangarharo teritorijoje, vietos valdžios atstovų duomenimis, sudėjo ginklus ir pasidavė daugiau kaip 800 radikalų ir jų šeimų narių. Tarp jų – Pakistano, Irano ir kai kurių kitų šalių piliečiai.

Afganistano prezidentas pareiškė, jog šių valstybių valdžia „turi priimti atsakomybę už savo piliečių, kariavusių (Afganistano teritorijoje) IS pusėje, ateitį”.

N. Sales ragina Europą priimti buvusius IS kovotojus. Straitstimes.com nuotr.

kad ši strategija taip pat kelia didelį pavojų.

„Nemanome, kad pilietybės atėmimas yra veiksminga kovos su terorizmu priemonė”, – sakė pareigūnas.

Šiuo metu ES nevykdo jokios bendros politikos dėl užsienyje kovojusių asmenų: kiekviena iš 28 valstybių narių pati sprendžia, kaip atsakyti į šią problemą, ieškodamos pusiausvyros tarp teisinių įsipareigojimų savo piliečiams ir pavojų, kuriuos užtraukia radikaliausių IS kovotojų grįžimas namo.

duomenimis ir „labai patikimais papildomais šaltiniais”. M. Nowak taip pat pabrėžė, kad skelbiamas sulaikytų vaikų skaičius – 103 tūkst. – yra tik „santūrus” įvertinimas.

„Sulaikymas dėl migracijos vaikams niekada neturėtų būti net svarstomas, turi būti paisoma vaiko interesų. Visada yra kitų alternatyvų”, – sakė M. Nowak.

Pasak JT tyrėjų, Jungtinės Valsijos sulaikymo centruose laiko kur kas daugiau vaikų nei bet kuri kita šalis pasaulyje. Dėl migracijos ir kitų problemų JAV sulaiko apie 60 iš 100 tūkst. vaikų. Palyginti, Kanadoje šis skaičius siekia 15 iš 100 tūkst., o Vakarų Europoje – vos 5 iš 100 tūkst.

JAV taip pat yra vienintelė šalis pasaulyje, neratifikavusi 1989 m. priimtą JT Vaiko teisių konvencijos.

Spausk ENTER

PINIGŲ IŠVILIOJIMO MENAS: ATPAŽINKITE POPULIARIAUSIUS TRIUKUS

„Phishlabs“ duomenimis, vienu populiariausių būtų išvilioti interneto vartotojų asmens duomenis ir pinigus – „phishing“ – atakų 2018 metais padaugėjo 40,9 proc.

Nerimą kelia tai, kad dažnu sukčių taikiniu tampa finansų įmonės, kuriomis vartotojai pasitiki ir, neįsigilinę į gaunamos informacijos srautą, lengvai dalijasi jautria informacija su piktavaliais. Tačiau be šių atakų interneto sukčiai pasitelkia daugybę kitų būdų, siekdami pasisavinti aukų pinigus.

Šis faktas gali nustebinti, tačiau Jungtinių Amerikos Valstijų federalinės prekybos komisijos duomenimis pinigų sukčiai dažniau išvilioja iš jaunų suaugusiųjų. Net 40 proc. 20–29 metų suaugusiųjų, pranešusių apie sukčiavimą, prarado pinigus dėl sukčių kaltės. Tuo tarpu tarp vyresnių nei 60 metų žmonių šis skaičius siekė tik 20 proc.

Taigi, nuo piktavalių nėra apsaugoti net puikiai kompiuterį ir internetą įvaldę asmenys.

1. Elektroninio pašto „phishing“ atakos

Daugiau nei trečdalį sukčiavimo atvejų sudaro sukčių siunčiami elektroninio pašto laišakai.

Duomenų vagys, imituodami patikimas įmones, laiškuose arba laiškų prisegtukuose prašo vartotoją suvesti svarbius duomenis – slaptažodžius, elektroninės bankininkystės kodus. Vartotojui suvedus šiuos duomenis arba paspaudus užkrėstą nuorodą, duomenys atitenka sukčiams, o jie gali netrukdomi pasisavinti aukos pinigus.

Neįgudusiam vartotojui elektroninio pašto „phishing“ atakas atskirti gali būti sunku, todėl ekspertai pataria vengti atidaryti įtartinus laiškus, atidžiai patikrinti siuntėjo adresą, nepausti ant nežinomų nuorodų ir neatidarinėti prisegtukų.

2. Netikros internetinės parduotuvės

Apsipirkinėjimas internetu daugeliui atrodo patrauklus. Įsigyjant reikiamus daiktus tokiu būdu taupomas laikas, be to, internetinės parduotuvės neretai pasiūlo dar ir nemokamą prekių pristatymą.

Netikromis internetinėmis parduotuvėmis prisidengusiems sukčiams pinigų išvilioti nesunku – tokia parduotuve patikėjęs žmogus suveda savo duomenis ir registracijos formą ir šie duomenys pasisavinami arba pervedę pinigų į sukčių nurodytą sąskaitą vartotojas niekada taip ir nesulaukia užsakytos prekės.

3. Laimėjimo loterijoje apgavystė

Pranešimas apie laimėjimą loterijoje gali ne tik nudžiuginti, bet ir sukrėsti. Dėl šios priežasties tokius pranešimus gavę žmonės dažnai nėra linkę išanalizuoti situaciją, pasidomėti, apie kokią loteriją kalbama pranešime.

Norint nepatekti į sukčių pinkles svarbu gavus pranešimą apie laimėjimą pasitikrinti apie kokią loteriją kalbama, kada ji vyko. Juk laimėti žaidime, kuriame net nedalyvavote, tikrai negalėjote. Sukčius taip pat išduoda mokesčio prašymas, įtartini elektroninio pašto adresai, nenoras dalintis tikslia informacija.

4. Netikros antivirusinės programos

Interneto vartotojai greičiausiai yra pastebėję iššokančias žinutes, perspėjančias, kad jų kompiuteris – užkrėstas virusu.

Vienintelė siūloma išeitis – įdiegti pranešime siūlomą antivirusinę programą. Kartu su ja į aukos kompiuterį atsiunčiamos ir kenkėjiškos programėlės, galinčios sekti kompiuterio naudotojo veiksmus, pavyzdžiui, įsiminti suvestus elektroninės bankininkystės slaptažodžius ir ištuštinti programėlę atsiuntusio asmens sąskaitą.

5. Ekonominės apgavystės

Ekonominės arba spartaus praturtėjimo apgavystės paremtos žmonių svajone greitai ir be didelių pastangų pralobti.

Kibernetiniai nusikaltėliai, siūlydami labai gerai apmokamą nesudėtingą darbą, išvilioja iš aukos banko duomenis, socialinių paskyrų slaptažodžius ar kitą jautrią informaciją.

Sukčiai gali veikti ir prisidengę netikromis socialinių tinklų anketomis. Dėl šios priežasties, prieš susidomint darbo skelbimu, verta atsakyti sau į keletą klausimų: Ar pažįstu darbą žadantį žmogų? Ar jis žino mano vardą, pavardę, dėl kokių priežasčių šis darbas man siūlomas? Ar už šį darbą realu gauti tokį užmokestį? Kokių duomenų prašo darbą siūlantys asmenys?

6. Netikrų naujienų apgavystės

Netikras naujienas pasitelkę sukčiai dažniausiai imituoja patikimas interneto svetaines ir jose skelbia tiesos neatitinkančią informaciją. Reklamuojant papildus pasitelkti išgalvoti faktai ar netikri žymių žmonių interviu, liaupsinantys minėtą produktą. Tokia reklama susigundęs vartotojas gali įsigyti reklamuojamą papildą, sumokėti pinigų ir negauti prekės arba gauti ne tai, ko tikėjosi.

Sukčių žinutes išduoda įtartini URL adresai, įkyri kurio nors produkto reklama, gramatinės klaidos tekstuose (dažnai į asmens gimtąją kalbą jie tiesiog išverčiami pasitelkus automatinio vertėjo funkciją).

7. Pavojų imituojančios apgavystės

Šiuo sukčiavimo būdu nusikaltėliai bando įbauginti savo auką ir tokiu būdu pasisavinti jos pinigus. Dažniausiai tam pasitelkiama išgalvota istorija – elektroniniu paštu ar telefonu nusiunčiamas pranešimas apie pagrobtą giminaitį, reikalaujant išpirkos; grasinama atskleisti kompromituojančią informaciją darbdaviams; pranešama apie į bėdą patekusį artimą žmogų.

Tokio tipo apgavystėmis užsimanantys sukčiai paprastai turi sukauptę nemažai duomenų apie auką – žino artimųjų vardus, darbovietę, aukos ir jos rato žmonių dienotvarkę. Į sukčius paspėstus spąstus aukos paprastai įkliūva dėl pirminio šoko, patirto gavus žinutę. Sukčiai spaudžia žinutės gavėją reaguoti greitai, negalvoti, didina spaudimą priimti sprendimus. Geriausia, ką galima padaryti, įtarus šio tipo apgavystę – logiškai apmąstyti susidariusią situaciją. Ar ji – reali? Kodėl būtent šis asmuo praneša tokią informaciją? Derėtų susisiekti su žinutėje minimu artimuoju.

Telefonai.eu

GERIAUSI 2019 METŲ TELEFONAI: KO IEŠKOTI, KAI PERKATE IŠMANŲJĮ

Ekranas Ne paslaptis, kad geriausi flagmanai – tai gražiausi išmanieji telefonai.

Šiandien flagmanai supanašėjo ir galima išskirti vyraujančią tendenciją – plonus ekraną juosiančius rėmelius, kurių dėka flagmanai dažnai vadinami berėmiais. Berėmiai ekranai lemia 18:9, 19:9 ar panašias ekrano vaizdo proporcijas.

Geriausio 2019 m. flagmanai verčia tikėtis aukštos ekrano raiškos. FullHD+ raiška šiandien yra flagmanų minimali raiška.

Verta paminėti, kad vis daugiau išmaniųjų palaiko HDR technologiją.

cialiai RAM reikšmių, tačiau 4 GB čia pakanka tiek sklandžiam sistemos veikimui.

Kameros

Dviguba kamera šiais metais jau nieko nestebina, mat dažnai sutinkame ir trigubų, ir keturgabų kameros modulių variantų.

Telefonų specialistai ragina nepamiršti, kad telefonų kameros raiška ne daug sako apie nuotraukų kokybę. Svarbu atkreipti dėmesį į objektyvo šviesumą, optinio vaizdo stabilizavimo funkciją ir greitą fokusavimo mechanizmą. Pažangus flagmanas turėtų leisti įrašyti RAW formato nuotraukas ir

Į ką atkreipti dėmesį, renkantis naują telefoną.

15 min.lt nuotr.

Taip pat šiais metais vis dažniau į ekranus integruojami pirštų atspaudų skaitytuvai.

Našumas

Tai savaime suprantamas dalykas, nes ieškodami geriausio telefono, žmonės nori ne tik sklandaus operacinės sistemos veikimo, bet taip pat greitai veikiančių programėlių ir sudėtingų žaidimų. Be galingo procesoriaus reikia daug operatyviosios atminties.

Specialistai mano, kad 2019 m. minimalūs „Android“ flagmano galimumo parametrai atrodo taip: 6GB RAM ir 128GB saugyklos. „iOS“ išmaniųjų atveju šie parametrai kiek skiriasi, nors „Apple“ ir nepateikia ofi-

filmuoti 4K su 60 kadrų per sekundę sparta.

Baterijos talpa ir belaidis jungiamumas

Turint omenyje tai, kad gamintojai siūlo vis plonesnių korpusų išmaniuosius, vertėtų turėti omenyje, kad baterijų talpa neaugs kiekvieną dieną.

Tikras 2019-ųjų flagmanas turėtų palaikyti greitojo įkrovimo technologiją. Taip pat puikiu privalumu yra belaidžio įkrovimo funkcija.

Kiekvienas pažangus šiais metais išleistas flagmanas turėtų pasižymėti visais belaidžio jungiamumo moduliais (pageidautina, naujausiais ir greičiausiai standartais): Bluetooth 5, Wi-Fi ac arba N ir NFC.

Delfi.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų lapkričio 19 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,90 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,62 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,18 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,58 €

Gyvenimas per trumpas skraidyti plaštakėmis

Montessori auklėjimo entuziastė Marytė Kucinienė iš anksto pranešė redakcijai, kad Kaune, Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje-muziejuje lapkričio 21 d. vyks knygos „Gyvenimas per trumpas skraidyti plaštakėmis“, skirtos Domicelai Petrutytei, vienai iš Montessori pedagogikos pradininkių Lietuvoje, pristatymas. Pedagoginę veiklą pradėjusi tarpukariu Lietuvoje, D. Petrutytė ją tęsė egzodo sąlygomis su lietuvių išeivių vaikais, o 1987 m. šią pedagoginę idėją iš JAV sugrąžino į atsikūrusią Lietuvą. Taigi buvo proga prisiminti šią šviesią asmenybę ir „Draugo“ puslapiuose.

„Gyvenimas per trumpas“ – sakinyš išstartas šimtamečio žmogaus. Akcentas – gyventi taip, kad neskraidytume plaštakėmis. D. Petrutytės gyvenimo kelias kviečia suprasti ir tikėti, kad tautinis individualumas, išugdytas ikimokykliniame amžiuje, suformuoja tautiškai vertingą žmogaus gyvenimą, kad ir sudėtingomis tremties sąlygomis pedagogikos ir tautinio tapatumo idėjų sintezė padeda išsaugoti lietuviškos kultūros bruožus, – rašoma knygos pristatymo kvietime Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekos-muziejaus internetiniame puslapyje. – Surinkti D. Petrutytės straipsniai, publikuoti Kanados lietuvių žurnale 'Motieris' bei JAV lietuvių jėzuitų religinės ir tautinės kultūros mėnesiniame žurnale 'Laiškai lietuviams', leidžia pažvelgti į vaikystės amžiaus tarpsnį kaip į unikalią, nepakartojamą vertybę; jie teikia praktinių patarimų tėvams, auginantiems ikimokyklinio amžiaus vaikus, supažindina vaikystės studijų studentus, visuomenę su M. Montessori pedagogine sistema, parodo, kad tautinės savimonės, istorinės atminties perdavimas yra atramos taškas žmogaus gyvenimui”.

Daugiau apie lietuvių pedagogę, visuomenės veikėją Domicelę Petrutytę galima sužinoti iš virtualios Visuotinės lietuvių enciklopedijos: 1913 m. gimė Mišėnuose (Plungės vlsč.) – 2010 m. mirė Čikagoje. 1932 m. baigusi Marijos Varnienės-Kuraitytės organizuotus Montessori kursus įgijo mokytojos cenzą. 1932 m. buvo pranciškonų globojamų Vaikų namelių Kaune viena steigėjų ir darbuotojų. Baigė M. Montessori tarptautinius kursus Nicoje (Prancūzija) ir įgijo ikimokyklinio amžiaus vaikų įstaigų darbuotojos specialybę; stažavo Šiaurės Olandijoje.

Dirbo M. Varnienės Vaikų nameliuose Kaune. 1937 m. Kaune įsteigė pirmąją Lietuvoje M. Montessori pedagogikos pradinę mokyklą, kur buvo mokytoja iki pasitraukiant iš Lietuvos 1944 m. Pasitraukė į Vokietiją ir Ravensburgo pabėgėlių stovykloje įsteigė Vaikų namelius. 1949 m. atvykusi į JAV Čikagoje dirbo gamyklose, savaitgaliais skaitė paskaitas tėvams. 1958 m. su M. Varniene ir Adomu Varnu savo namuose Čikagoje įsteigė Amerikos lietuvių Montessori draugiją (buvo jos pirmininkė), 1960 m. – Vaikų židinėlį ir Motinų centrą. 1964–1978 m. Amerikos Montessori sąjungos pavidimu buvo vaikų auklėtojų kursų vedėja. Nuo 1987 m. dažnai lankėsi Lietuvoje ir skaitė paskaitas, rengė kursus, konsultacijas, seminarus. 1991 m. jos iniciatyva įsteigta Lietuvos M. Montessori asociacija. Bendradarbiavo žurnaluose „Draugas“, „Laiškai lietuviams“, „Child and Family“, „The Friangle“, Lietuvos pagrindinio žurnaluose „Rūpintojėlis“, „Caritas“. Parašė knygas: „Ne tik švitrinio popieriaus raidės: Montessoriška atmosfera šeimoje“ (More than Sandpaper Letters: Montessori in the Home (1969), „Vaikas – Dievo dovana“ (1993), „Montessoriška atmosfera šeimoje – ne tik švitrinio popieriaus raidės“ (1996).

Montessorinį auklėjimą prisiminus

Minėtą Montessori darželį bei pradinę mokyklėlę Kaune prieš karą lankė ir prof. Romualdas Kašuba (dabar jau a.a.). Jis 2013 m. Kaune, konferencijoje „Vaikas – Dievo dovana“, skirtoje paminėti montessorinės veiklos atkūrimo Lietuvoje pradininkės Domicelės Petrutytės 100-ąsias gimimo metines, jos indėlį į Lietuvos montessorinį ugdymą, pasidalijo prisiminimais (jie buvo spausdinti ir „Drauge“). Jis tuomet kalbėjo: „Domicelę Petrutytę ir Mariją Varnienę pažinojau tiesiogiai, nes kelerius metus praleidau Montes-

Iš k.: D. Petrutytė, M. Varnienė ir A. Varnas.

„Draugo“ archyvo nuotr.

sori mokymo sistemoje. Buvau vienas iš penkių vaikų, kurie perėjo iš darželio į tik ką įkurtą bandomąją Montessori pradžios mokyklą, kurioje 1940 m. baigiau keturis skyrius. ...Šioje mokykloje, šalia mokytojų Petrutytės ir Varnienės, darbavosi ir keli kiti mokytojai. Pradžios mokykla buvo tame pačiame name, kaip ir darželis, bet čia mūsų laukė didelė naujiena – mums buvo paskirti nauji raudoni rašomieji darbo staliukai su kėdutėmis. Manau, kad tai padidino kiekvieno mūsų atsakomybės jausmą ir tuo pačiu pagerino žinių įsisavinimą. Dabar kiekvienas turėjome savo darbo erdvę. ...Darželyje, viename iš kambarių, buvo pakabinta daug (dail. Adomo Varno) paveikslų. Į tą kambarį buvo siunčiami visi, kurie nusižengė tvarkai. Čia jie turėjo praleisti šiek tiek laiko, kad apsvaistytų savo klaidas. Manau, kad mano atveju daugiau komentarų čia nereikia. ...Darželio kieme buvo vietos pabėgioti ir pažaisiti. Vieną kartą man pavyko iš vietos (be išbėgėjimo) gana toli nušokti, gal net ir toliau negu du metrus. Aišku,

pasigyriau mokytojai Petrutytei. Ir gavau maždaug tokį atsakymą: „Sveikinu, bet kartu ir linkiu tokius šuolius daryti ir moksle“. Niekuomet neatsisakiau sporto, bet tą jos pasakymą ar patarimą labai dažnai atsimindavau. ...Didelio dėmesio tenka sulaukti, kai pasakai, kad mus mokė mokytojai, kurie buvo pačios dr. Maria Montessori mokiniai”.

Kaip prisiminė prof. R. Kašuba, 1940 m. sovietai uždarė ir Montessori darželį, ir mokyklą, vaikams teko pereiti į kitas mokyklas. Vokiečių okupacijos metu Montessori darželis atsidarė, bet ne toje pačioje Trakų gatvėje, bet Žaliakalnyje.

„Mano mama, pati būdama mokytoja, dažnai sakydavo, kad Montessori pozityvi filosofija mus visus sėkmingai lydės tolimesniuose žingsniuose. Dabar ir aš matau, kad Montessori mokymo sistemos idiegtos savybės atsispindi ir mūsų būrelio (profesoriaus bendramokslių – Red.) gyvenime. Mokytojos Domicelės Petrutytės nuopelnai yra tikra to žodžio prasme milžiniški. Neabejojame, kad tai bus dar ne kartą pabrėžta”, – kalbėjo tuomet R. Kašuba.

Knygą „Gyvenimas per trumpas skraidyti plaštakėmis“ išleido Montessori metodo centras Vilniuje. Čia surinkti D. Petrutytės straipsniai montessorinio auklėjimo klausimais. Knygos pristatymui V. Adamkaus biblioteka buvo pasirinkta neatsitiktinai, nes Prezidentas buvo vienas iš šios mokyklos auklėtinių ir labai apsidžiaugė išvydęs knygą apie savo mokytoją. Sutiktuvių metu buvo parodyta ir video juosta „Montessori idėjos kelias Lietuvoje nuo 1927 m. iki 2000 m.“ Juostoje nuosekliai papasakota apie montessorinį auklėjimą, o tarp pedagogių paminėtos: M. Varnienė, D. Petrutytė, S. Vaišvilienė ir laiško į redakciją autorė M. Kucinienė bei kt. Juostą galima peržiūrėti internetiniame puslapyje montessori-centras.eu.

Parengė Audronė Škiudaitė

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
380 Tonline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6076

Royal Petal
180 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Real Exteriors
37 40 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Ridgeway Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Grand Duke's Restaurant
980 75th St. Downers Grove, IL 60516
Tel: 708-594-5622

Dalyneka
5050 N. Cumberland Ave office 21-v, Norridge, IL 60706
Tel: 773-606-2727

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas Kalėdoms!

MANO VIRTUVĖ

Soufflé su Camember sūriu

Reikės:
250 g (9 oz) Camember sūrio
70 g (2 šaukštų) sviesto
2 puodelių pieno
3 šaukštų miltų
4 kiaušinių trynių
6 kiaušinių baltymų
druskos, maltų juodųjų pipirų pagal skonį

Kepimo indelius laikyti šaldytuve, kad būtų šalti.

Sviestą išlydyti, suberti į jį miltus ir kaitinti apie 2 minutes plakant. Žiūrėti, kad nesusidarytų gumuliukai.

Nedidele srovele pilti pieną ir plakti nesustojant. Kaitinti plakant ir pamaišant apie 5 minutes.

Sūrį supjaustyti gabaliukais. Gautą masę sumaišyti su sūriu ir kiaušinio tryniais.

Baltymus pagardinti druska ir pipirais ir išplakti iki standžių putų. Išplaktus baltymus dalimis dėti į sūrio masę, atsargiai maišant. Supilti į kepimo indelius, išteptus sviestu (užpildyti 2/3 indelio tūrio).

Kepti iš anksto iki 200 C (390 F) įkaitintoje orkaitėje apie 10–12 minučių.

Galima patiekti su daržovėmis.

Soufflé su brokoliais ir Gruyère

Reikės:
1/2 brokolio gūžės
150 g (5,3 oz) Gruyère sūrio

1 šaukšto sviesto
1 šaukšto miltų
1/2 puodelio + 1 šaukšto pieno
3 kiaušinių baltymų
1 kiaušinio trynio
maltų pipirų ir druskos

Brokolį išskirstyti mažyčiais žiedynėliais, dėti į kiaušasmitį ir keilioms minutėms pamerkti į verdantį vandenį.

Išgriebus brokolius iš karto merkti į indą su labai šaltu vandeniu, kad neprarastų intensyvios žalios spalvos. Gerai nuvarvinti.

Keptuvėje storu dugnu ištirpinti sviestą ir suberti miltus. Kepti nuolat maišant apie 2–3 minutes, kol pasklis malonus kvapas.

Maža srovele į keptuvę pilti pieną ir, visą laiką maišant, kaitinti ant lėtos ugnies, kol padažas pradės tirštėti. Tuomet suberti tarkuotą sūrį, pagardinti prieskoniais, išmaišyti ir nukaisti.

Kiaušinių baltymus išplakti iki standžių putų.

Į šiek tiek atvėsusį padažą įplakti kiaušinio trynį ir įmaišyti brokolius. Atsargiai dalimis įmaišyti išplaktus baltymus ir gautą masę supilti į sviestu išteptas formeles (arbavieną didesnę formą).

Kepti iš anksto iki 190 C (375 F) įkaitintoje orkaitėje 20 minučių. Patiekti su skrudintu batonu. Skanaus!

Jūsų Indrė

A † A
TERESĖ KUČYS

mirė 2019 m. lapkričio 18 d. Lemonte, IL.
Gimė 1922 m. gegužės 5 d. Lietuvoje.
Atvykusi į JAV apsigyveno Bostone, vėliau persikėlė į Čikagą, gyveno Evergreen Parke ir Lemonte.
Nuliūdę liko sesuo Monika Kabliauskas ir tolimesni giminės.
Velionė bus pašarvota lapkričio 21 d., ketvirtadienį, 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th Street, Lemont IL, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios.
Vietoje gėlių šeima prašo aukoti Pasaulio lietuvių centrui, Lemont. IL.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime. Laidotuvės privačios.

Liūdintys artimieji

Algirdas Landsbergis
„Kelionė“

Algirdo Landsbergio (1924–2004) romano „Kelionė“ pirmąją laidą „Draugo“ spaustuvė išleido dar 1954 metais. Kūrinys tuomet laimėjo „Draugo“ romano konkursą. Šiais, 2019 metais, Lietuvoje išleista pakartotinė šio premijuoto romano laida. Jo pagrindinis veikėjas Julius Laikūnas, besibaigiant Antrajam pasauliniui karui, pasitraukia iš Lietuvos ir patenka į priverstinį darbą nacių fabrike Vokietijoje. Čia jis susitinka su įvairių tautybių žmonėmis, kurie turi savitas pasaulėžiūras. Romano herojus ieško teisingo kelio, mato, kaip gėrio ir blogio jėgos susikerta. Įvykiai romane persipina su vidiniais monologais, sąmonės srautais, sapnų vaizdiniais. Pakartotinės laidos sudarytoja Virginija Babonaitė-Paplauskienė teigia, kad „Algirdo Landsbergio debiutinis romanas ‘Kelionė’, išleistas prieš 65-erius metus, ir šiandien nepraranda aktualumo.“

Knygos sudarytoja knygą papildė Algirdo Landsbergio biografija „Gyvenimas tik kelionė ir ieškojimas“ bei jo grožinės kūrybos aptarimu „Literatūrą kuria ne tautos, o asmenybės“. Knyga iliustruota nuotraukomis, autoriaus rankraščių pavyzdžiais. Spausdinamas ir autoriaus žodis, parašytas 1991 m., bei detali jo gyvenimo ir literatūrinių pasiekimų chronologija.

Romaną „Kelionė“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 10 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

DRAUGAS

Lietuvius suburiantis laikraštis

110-ojo gimtadienio proga
naujiems prenumeratoriams:

- ☐ \$110 metams ☐ \$65 pusei metų
- ☐ \$99 internetinė (pdf) metams
- ☐ \$30 internetinė (pdf) 3 mėn.

www.draugas.org

Leidžiamas tris kartus per savaitę – antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami amazon smile

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO
amazon.com PASKYRĄ
SU
DRAUGAS
FOUNDATION
PELNO NESIEKIANČIA
ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per
smile.amazon.com
ir paieškoje suveskite
DRAUGAS
FOUNDATION.
Šį veiksmą pakanka
atlikti tik vieną kartą!

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS
ŽYMELES
(bookmarks)
IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com
KASKART
apsipirkdami Amazon
internetinėje
parduotuvėje įsitikinkite,
kad jungiantės per
smile.amazon.com,
o ne
www.amazon.com
Jums jungiantis ir
apsiperkant per
www.amazon.com, Jūsų
parama DRAUGO
NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON
internetinėje parduotuvėje
jungdamiesi per
smile.amazon.com,
ir kaip paramos gavėją nurodėte
DRAUGAS
FOUNDATION,
perkant kitus kartus, Jūsų
parama jau automatiškai
pasieks mus.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Kitą savaitę išeis du „Draugo“ numerai** – antradienio ir šeštadienio. Linkime visiems malonios Padėkos dienos.

■ **Atlantos lietuviai šeštadienį, lapkričio 23 d. 1 val. p. p. kviečiami į kasmetinį Atlantos lituanistinės mokyklos „Saulė“ mokinių pasirodymą ir parodą.** Renginys vyks Šv. Onos katalikų bažnyčioje, Donnellan salėje (4905 Roswell Rd, Marietta, GA 30062). Ateikite ir susipažinkite su mokyklos veikla bei pasidžiaukite „Saulės“ mokinių pasirodymu!

■ **Jaunimo centro metinis pokylis vyks** gruodžio 8 d., sekmadienį. 1 val. p. p. – šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje, 2 val. p. p. di-džiojoje salėje – pietūs, programa, loterija. Programą atliks solistai Agnė Giedraitytė ir Marty Matutis bei Dance Duo studijos šokėjai. Užsisakyti vietas (60 dol.) galima skambinant Mildai tel. 708-447-4501 arba Viktorijai tel. 312-493-8754. Laukiame visų.

■ **Gruodžio 8 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. visus maloniai kviečiame į Audrės Bud-**

rytės-Nakienės Nepriklausomos Lietuvos šimtmečio poezijos popietę „Taip niekas tavęs nemylės“. Renginio metu skambės eilės ir muzika, taip pat bus rodomas Vyto Čuplinsko sukurtas filmas „Lithuania 101“. Filmas ir poezijos subtitrai – anglų kalba. Renginį organizuoja korporacija „Giedra“. Jis įvyks galerijoje „Siela“, PLC, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Įėjimas – 20 dol.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos (Brighton Park, IL) Kūčių šventė** vyks po sekmadieninių Mišių gruodžio 15 dieną.

■ **Dainavos choro Kalėdinis koncertas** vyks šeštadienį, gruodžio 21 d., 7 val. v. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S Washtenaw Ave., Chicago, IL. Bilietai: 25 dol. suaugusiems perkant iš anksto, 30 dol. – koncerto dieną; 10 dol. jaunimui iki 17 metų (vaikams iki 9 m. nerekomenduojama). Bilietai parduodami Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje ir Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Pasaulio lietuvių centre. Daugiau informacijos: www.dainava.us bei tel. 800-838-3006.

Lapkričio 24d. 1:00 v.p.p.

Vytauto Didžio šaulių rinktinė išeivijoje kviečia į atkurtos Lietuvos kariuomenės 100-čio paminėjimą

Renginyje svečiuosis Artūras Jakubonis – antras pasaulyje lietuvis oficialiai įveikęs Appalačian kelią (3542km) pėsčiomis. Apie jo kelionės patirtį išgirsite atvykę į Šaulių namus.

Adresas: 2417 W 43rd St., Chicago, IL 60632
Renginio metu veiks virtuvė ir baras
Pasiteirauti tel. 773-875-4531
Renginys nemokamas

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

1 YR - 2.50%
2 YR - 2.75%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugofondas.org

Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijos Choro XXIII Kalėdinis Koncertas

PJM Misijos Mišrus Choras / Kamerinis Choras „Ave Musica“,
vadovė Jūratė Grabliauskienė

PJM Misijos Vaikų Choras „Vyturys“, vadovas Darius Polikaitis,
koncertmeisteris Martynas Matutis

Styginių instrumentų ansamblis „Baltija“
vadovė Daina Volodkaitė

Solistė Lijana Kopūstaitė-Pauletti / Koncertmeisterė Lisa Kristina
Skaitovė seselė Laimutė Kabišaitytė

Sekmadienį Gruodžio 8 dieną, 2019, 1:00 val. p.p.
14911 127th St., Lemont, IL 60439

Koncerto globėjas – Misijos direktorius
kun. Algis Baniulis S.J.

<http://draugokalendarius.org>

PJM Misijos vaikų chorui
VYTURYS

25

2019 m. lapkričio 30 d.
6 v.v.

Iškilmingos Mišios

Giedos buvusių ir esamų dainininkų
JUNGTINIS CHORAS

Meno vadovas ir dirigentas
DARIUS POLIKAITIS

Palaiminto Jurgio Matulaičio Misija 14911 E.127th St., Lemont, IL 60439